

## Sectorplan 35 Straalgrit

### I Afbakening

Straalgrit komt vrij bij het stralen van bijvoorbeeld gevels en metalen oppervlaktes door het afschieten van fijne korrels. Dit afval bestaat in hoofdzaak uit minerale-, kunststoffen of stalen deeltjes of slakken, eventueel vervuild met resten van het gestraalde voorwerp.

In de Regeling niet-reinigbaar straalgrit [#link#](#) wordt onderscheid gemaakt tussen reinigbaar en niet-reinigbaar straalgrit.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

| Voor deze afvalstoffen    | zie...                 |
|---------------------------|------------------------|
| Afgezogen staalstraalstof | Sectorplan 12: Metalen |

### II Minimumstandaard

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van reinigbaar straalgrit is fysisch-chemisch en/of thermisch reinigen gevolgd door nuttige toepassing, binnen de kaders van het beleidskader.

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van niet-reinigbaar straalgrit is storten op een daarvoor geschikte deponie.

### III In- en uitvoer

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor reinigbaar- en niet-reinigbaar straalgrit is:

#### (Voorlopige) verwijdering

Uitvoer van reinigbaar straalgrit voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer van reinigbaar straalgrit voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Uitvoer van niet-reinigbaar straalgrit voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer van niet-reinigbaar straalgrit voor voorlopige verwijdering is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Invoer van reinigbaar straalgrit voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Invoer van reinigbaar straalgrit voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat de verwerking niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Invoer van niet-reinigbaar straalgrit voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Invoer van niet-reinigbaar straalgrit voor voorlopige verwijdering is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer van reinigbaar straalgrit voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor reinigbaar straalgrit geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Invoer van reinigbaar straalgrit voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

#### IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

##### Algemene aspecten

Straalgrit komt vrij bij het stralen van voorwerpen om deze te reinigen of geschikt te maken voor een conserverende behandeling. Na het stralen kan het grit verontreinigd zijn met onder andere chloorhoudende organische verbindingen, zware metalen, organotin, PAK of olie. De deeltjes van het straalmiddel zijn na gebruik kleiner en/of minder scherp en daardoor altijd geschikt voor hergebruik. Het meest gebruikte straalgrit is smeltslakgrit dat bestaat uit slakken van verbrandingsprocessen.

##### Omvang afvalstof

De totale productie aan straalgrit in de afvalfase in Nederland bedraagt ongeveer 43 kton (situatie 2006).

##### Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

##### **Indicatief overzicht van Euralcodes**

|                |
|----------------|
| 120116, 120117 |
|----------------|

##### Monitoring

De monitoring van straalgrit vindt jaarlijks plaats op basis van meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

#### V Overwegingen bij de minimumstandaard

##### BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor straalgrit zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREFs)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT. Voor straalgrit zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstof verwerkt moet worden. De IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

##### Hoogwaardigheid van verwerking

Verwerking van reinigbaar straalgrit volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerking van de reststoffen is zijn die grote milieugevolgen heeft. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Voor niet-reinigbaar straalgrit zijn in de Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1 (zie paragraaf VIII voor de relevante documenten) twee verwerkingstechnieken vergeleken, te weten storten en pyrolyse/smelten. Pyrolyse/smelten van niet-reinigbaar straalgrit gevolgd door nuttige toepassing van het smeltresidu is niet wenselijk gelet op het hoge energieverbruik. Door niet-reinigbaar straalgrit te storten worden - door de voorzieningen die hierbij worden getroffen in combinatie met verplichte nazorg - de risico's op verspreiding van toxische componenten beperkt. Dit maakt de minimumstandaard uit milieuoogpunt acceptabel. Voor niet-reinigbaar straalgrit is storten op dit moment bovendien de enige reële verwerkingsoptie.

##### Relatie tot de praktijk in Nederland

De minimumstandaard voor zowel reinigbaar als niet-reinigbaar straalgrit sluit aan bij een bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

#### Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omringende landen.

#### Kosteneffectiviteit

Verwerken van reinigbaar en niet-reinigbaar straalgrit volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

#### Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard niet gewijzigd. Wel is in de formulering voor het onderdeel 'reinigbaar straalgrit' de passage 'binnen de kaders van het beleidskader' toegevoegd. Achtergrond hiervan is dat in paragraaf 21.13 [#link#](#) van het beleidskader is verwoord dat bij gebruik in 'noodzakelijke voorzieningen op stortplaatsen' de inzet van ter verwijdering aangeboden materialen de voorkeur heeft boven de inzet van bouwstoffen. Dit betekent dat gebruik in 'noodzakelijke voorzieningen op stortplaatsen' uitsluitend is toegestaan in gevallen waarin het realiseren van deze voorzieningen met ter verwijdering aangeboden afvalstoffen niet mogelijk is. Met een verwijzing naar het beleidskader is deze nuance ook in de formulering van de minimumstandaard tot uiting gebracht.

#### De minimumstandaard i.r.t. zeer schadelijke stoffen

Bij vaststelling van de minimumstandaarden in het LAP is het milieu één van de meegewogen aspecten (zie ook het hoofdstuk 'Minimumstandaard' [#link#](#) van het beleidskader). Hierbij is in het algemeen een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling van de afvalstof als uitgangspunt gehanteerd. In een aantal gevallen is in de formulering van de minimumstandaard al expliciet rekening gehouden met het mogelijk voorkomen van schadelijke componenten. Het is echter niet ondenkbaar dat ook in andere gevallen specifieke verontreinigingen in partijen afval voorkomen.

In het hoofdstuk 'Mengen' [#link#](#) van het beleidskader is aangegeven dat verspreiding van stoffen die zodanig gevaarlijk zijn dat ze onder geen beding in de stoffenkringloop mogen blijven circuleren moet worden voorkomen. Concreet gaat het om

- persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) uit het Verdrag van Stockholm, geïmplementeerd met EU-Verordening EG/850/2004 [#link#](#).
- stoffen waarvan in het kader Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH) [#link#](#) is bepaald dat zij voldoen aan de criteria voor stoffen van zeer ernstige zorg, op grond waarvan ze kandidaat zijn voor een totale uitfasering (autorisatie).

Omdat deze zeer schadelijke stoffen niet terug in de kringloop mogen worden gebracht, mogen - op basis van genoemde regelgeving - geen handelingen worden verricht die kunnen leiden tot diffuse verspreiding van deze milieugevaarlijke stoffen. Dit kan betekenen dat verwerkingsvormen die voldoen aan de minimumstandaard in bepaalde gevallen alsnog niet kunnen worden toegestaan. Ook mogen partijen afval waarin deze milieugevaarlijke stoffen voorkomen niet worden gemengd met andere partijen afval, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen wanneer dit kan leiden tot diffuse verspreiding van betreffende stoffen.

Omdat de betreffende stoffen in veel soorten afval kunnen voorkomen en de geformuleerde minimumstandaarden in het algemeen zijn gebaseerd op een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling, moet per situatie worden beoordeeld of (incidentele) aanwezigheid van deze stoffen te verwachten is. Bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking wordt daarom van geval tot geval afgewogen of opnemen van specifieke vergunningvoorschriften noodzakelijk is.

## **VI      Beleid en regelgeving**

#### Regeling niet-reinigbaar straalgrit

In de Regeling niet-reinigbaar straalgrit [#link#](#) is aangegeven hoe bepaald moet worden of straalgrit reinigbaar is. Straalgrit is niet-reinigbaar indien:

- a. een partij voor meer dan 20 gewichtsprocenten bestaat uit een droge zeeffractie met een korrelgrootte kleiner of gelijk aan 63 micron, of
- b. een partij voor meer dan 5 gewichtsprocenten bestaat uit extraheerbare stoffen, of
- c. de concentratie van de in de Regeling in artikel 2 genoemde stoffen in een partij groter is dan de bij die stof vermelde concentratiegrenswaarde.

### Storten

De Europese Richtlijn storten [#link#](#) bepaalt in grote mate de randvoorwaarden waarbinnen in Nederland gestort mag worden. In Nederland is deze richtlijn voor een groot deel geïmplementeerd in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) en het Stortbesluit bodembescherming [#link#](#).

In 2002 is een nieuwe bijlage van de Richtlijn storten vastgesteld, te weten beschikking nr. 2003/33/EG, tot vaststelling van criteria en procedures voor het aanvaarden van afvalstoffen op stortplaatsen. Vanaf het moment van de inwerkingtreding van de implementatieregelgeving van deze beschikking, te weten 16 juli 2009 gelden per type stortplaats nieuwe regels met betrekking tot acceptatie. Er wordt onderscheid gemaakt in stortplaatsen voor inerte afvalstoffen, stortplaatsen voor niet-gevaarlijke afvalstoffen, stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen en, als bijzondere categorie, ondergrondse stortplaatsen. Per stortplaats geeft de beschikking aan welke afvalstoffen onder welke voorwaarden mogen worden geaccepteerd. Tot die voorwaarden behoren grenswaarden voor uitloging en samenstelling van het afval. Een deel van het afval zal moeten worden getest om te bepalen of aan de grenswaarden wordt voldaan. Per 16 juli 2009 wordt het onmogelijk van bepaalde afvalstoffen onbehandeld te storten. Zij voldoen namelijk niet aan de uitloogcriteria voor gevaarlijke afvalstoffen.

Op het moment van inwerkingtreding van de implementatieregelgeving, 16 juli 2009, komen de bestaande grenswaarden die het onderscheid tussen C2 en C3-afval aangeven, te vervallen.

Een verdere uitwerking van dit beleid is te vinden in het hoofdstuk 'Storten' [#link#](#) van het beleidskader.

### Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

In het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) is bepaald dat het storten van straalgrit slechts toegestaan is indien het straalgrit op grond van Regeling niet-reinigbaar straalgrit, als niet-reinigbaar valt aan te merken.

### Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen

De Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen [#link#](#) beoogt een zo hoogwaardig mogelijke verwerking van afvalstoffen te stimuleren door verschillende in de regeling genoemde categorieën van gevaarlijke afvalstoffen te scheiden en gescheiden te houden. Reinigbaar straalgrit valt onder categorie 25 van de Regeling en moeten gescheiden worden gehouden van elkaar en van andere (gevaarlijke) afvalstoffen. Verzoeken op basis van de Regeling om reinigbaar en niet-reinigbaar straalgrit te mogen mengen met elkaar en met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel reinigbaar en niet-reinigbaar straalgrit als van de afvalstof waarmee het wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

## **VII Achtergronden bij in- en uitvoer**

### Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006 [#link#](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend aan de bijlagen van het Verdrag van Bazel [#link#](#) en het OESO-besluit [#link#](#). Voor overbrenging van straalgrit moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure staat beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

### **Indicatief overzicht van codes uit de Bazelconventie bij dit sectorplan**

|                                                     |              |
|-----------------------------------------------------|--------------|
| Codes op basis van Bijlage III van het OESO-besluit | AB030, AB130 |
|-----------------------------------------------------|--------------|

### Indeling op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel (Y-code)

Op basis van het Verdrag van Bazel zijn gevaarlijke afvalstoffen ook in te delen in categorieën van Y-codes. Lidstaten van de Gemeenschap dienen aan de hand van ook onder meer de Y-code aan de Europese Commissie te rapporteren hoeveel en welke gevaarlijke afvalstoffen zijn overgebracht. Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van categorieën van Y-codes van bijlage I van het Verdrag van Bazel die op de afvalstoffen van toepassing kunnen zijn.

**Indicatief overzicht van Y-codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel**

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| Codes op basis van Bijlage I van het Verdrag van Bazel | Y17 |
|--------------------------------------------------------|-----|

Vermeld de code van de Oranje lijst en de Y-code altijd bij kennisgevingen.

**VIII Verdere informatie**

Voor gegevens over het Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1 zie:

- Hoofdrapport Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1 [#link#](#)
- Bijlagenrapport Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1 [#link#](#)
- Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1, achtergronddocument A23 (straalgrit) [#link#](#)
- Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1, achtergronddocument A2 (LCA-methodiek en uitwerking in het LAP) [#link#](#)
- Milieu-Effect Rapportage ten behoeve van LAP1, achtergronddocument A1 (balansen, reststoffen en uitloging) [#link#](#)